

BRABANTS GOUD

DE GEELDERS • HET DOMMELDAL • DE BEERZE

Om het Natuurnetwerk Brabant te realiseren, verwerft ARK Rewilding Nederland gronden in Het Groene Woud. Dat doen we in het kader van het natuurrealisatieproject Brabants Goud in Het Groene Woud. Per 1 april 2023 beschikten we over bijna 282 hectare grond. De ARK-methode: we verwerven gronden, zorgen voor de natuurinrichting en het tijdelijk beheer ervan. Na enkele jaren dragen we de ontstane natuur over aan andere beheerders. Ons meest recente Brabants Goud-perceel is een zeer langgerekt perceel met waterloop nabij de Moerkuilen in Sint-Oedenrode.

KISKES WEI

Eén van de mooiste open plekken in De Geelders is Kiskes Wei, vernoemd naar Kiske van den Meerendonk (1908-1978), inwoner van Kasteren en lange tijd eigenaar van dit perceel. Het weiland was ooit onderdeel van de Gemeijnt Bodem van Elde. Nu is het een plek die elk jaar mooier wordt. Zo neemt het aantal orchideeën hier elk jaar toe: telden Bert Vervoort en Jeanne Soetens in 2009 nog vier exemplaren, onlangs troffen ze er maar liefst 95 aan. Ook heel fijn voor de insecten.

Bont dikkopje op een vleeskleurige orchis in Kiskes Wei • BERT VERVOORT

BIJZONDERE SOORT IN HET GROENE WOOD

DE ZOMEREIK

In de leembossen van Het Groene Woud horen zomereiken (Quercus robur) erbij. We noemen ze 'autochtoon' omdat ze hier al duizenden jaren groeien. Maar hun écht oorspronkelijke herkomst is Zuid-Spanje, Zuid-Italië en het zuiden van de Balkan. 'Pas' elfduizend jaar geleden, aan het einde van de laatste ijstijd (Weichselien), heeft de eik zich over het noorden van Europa verspreid.

Een zomereik van ca. 350 jaar oud in De Geelders • GER VAN DEN OETELAAR

De zomereik is een algemene boomsoort die stevig en robuust gezicht geeft aan oude boskernen en houtwallen. Die zien we bijvoorbeeld nog op Velder en in De Geelders. De bladeren van de boom verteren traag. Dat heeft zo zijn invloed op de strooisellaag in de leembossen. Dat zien we ook in Het Groene Woud. Hier komt de zomereik op veel plaatsen voor, vooral in de vorm van doorgegroeiide spaartelgen. Dit zijn de takken van de eiken die decennia geleden bij de winning van hakhout gespaard bleven. Doel daarvan was om de takken (telgen) uit te laten groeien tot een nieuwe stam. Dat is gelukt, getuige de forse hoeveelheid opgaande eiken zoals we die nu in de bossen van Het Groene Woud zien.

WEGKWIJNENDE EIKEN

Zomereiken zijn voor dieren en insecten een bron van voedsel en beschutting. Zo doen bosmuizen, gaaien en eekhoorns zich graag te goed aan de eikels die ze ook nog eens door de bossen verspreiden. Niet dat er daardoor overall eikels ontkiemen. Want daar is veel licht voor nodig. Verder maken meer dan vierhonderd soorten insecten, vlinders en mijten gebruik van de zomereik zoals meikevers en de vrij zeldzame eikenpage en bruine eikenpage. Ook het vliegend hert, een keversoort, zie je vaak bij zomereiken. Deze is voor de ontwikkeling van haar larven afhankelijk van rottend eikenhout dat door schimmels is aangetast. Hiervoor moet de eik op leeftijd zijn. Je zag het vliegend hert vroeger niet voor niets vooral bij zeer oude, langzaam wegwijnende eiken.

1.000 JAAR

Dat wegwijnen kan zomaar eeuwen duren. Want eiken worden wel duizend jaar. Eerst groeien ze driehonderd jaar. Daarna nemen ze driehonderd jaar 'rust' om daarna in drie- á vierhonderd jaar in stijl af te takelen. Hun leeftijd bepaalt voor een belangrijk deel de diversiteit in de bossen. Want bij elke leeftijdsfase horen weer andere soorten die samenleven met de zomereik. De beroemde bosdeskundige Oliver Rackham (1939-2015) zei daarover in 2006: "Eén enkele vierhonderd jaar oude eik is een compleet ecosysteem voor allerlei schepsels die aan tienduizend eiken van tweehonderd jaar oud niets zouden hebben." Een betere reden om de oude eiken van De Geelders en Velder te koesteren, kunnen we niet vinden. En ook na hun leven zijn eiken als dood hout erg waardevol voor het leven in de leembossen.

Een kluut in Savendonk • DIRK EJKEMANS

DIVERSITEIT IN DE GEELDERS

BIJZONDERE WAARNEMINGEN

Een best bijzonder gezicht afgelopen mei en juni in Savendonk: kluten die al roerend en pikkend in de grond op zoek waren naar voedsel. Deze vogels zie je normaal

gesproken vooral langs rivieren en meren. Maar de natte gronden in De Geelders lijken de kluut prima te bevallen. Deze vogel is niet de enige, want we troffen hier in het voorjaar ook een koppel bergeenden, wintertalingen, krakeenden en een brandgans aan. Verder zijn de wespeneeften weer terug in De Geelders na hun overwintering in – waarschijnlijk – Afrika. Ook bonte vliegenvangers zijn gesignaleerd: ze beschouwen meerdere plekken in De Geelders inmiddels als hun territorium.

De bonte vliegenvanger in De Geelders • DIRK EJKEMANS

*De vos is een natuurlijke bewoner van de leembossen in
Het Groene Woud • SAXIFRAGA/PIET MUNSTERMAN*

WELKOM VOS!

*Hij is slim, jaagt in zijn eentje en eet bijna alles: de vos.
In heel Het Groene Woud struinen vossen door de natuur.
Ze horen bij de natuurlijke fauna van de leembossen.*

Vossen zijn vooral in de schemering en 's nachts actief. In onverstoorde gebieden jagen ze liever overdag. Gemiddeld moet een vos dagelijks zo'n vijfhonderd gram aan voedsel binnenkrijgen. Opportunistisch als het dier is, eet hij daarvoor alles, zo lang het maar klein of middelgroot is. Van kevers, woelmuizen en andere knaagdieren tot eieren, regenwormen en egels. Verder houdt hij van vruchten en bessen (vooral bramen) en eet hij met het grootste gemak aas, placenta's en afval.

SAMEN DELEN

Het territorium van een vos kan wel twaalf vierkante kilometer groot zijn, afhankelijk van het voedselaanbod en veilige nestplaatsen. Vossen bakenen hun territorium

af met geursporen (urine en uitwerpselen). Ze leven in een hol dat ze zelf graven, vaak onder een omgevallen boom of tussen boomwortels. Soms nemen ze ook het hol van een konijn of das in gebruik. Het komt zelfs voor dat ze hun hol met deze dieren delen. Het zijn overigens meestal drachtige vrouwtjes die gebruik maken van een hol. Andere beschutte plaatsen voldoen voor deze dieren ook, zeker buiten het voortplantingsseizoen.

ZES WELPEN PER WORP

Vossen krijgen gemiddeld vier tot zes welpen per worp. Soms zijn het er meer, tot soms wel tien babyvosjes. Dit is afhankelijk van het voedselaanbod en het aantal vossen in het gebied. Zijn er veel vossen? Dan zijn de worpen kleiner.

*Het perceel aan de Kempsebaan zal in de toekomst
veel meer water kunnen vasthouden • THIJMEN VAN HEERDE*

NIEUWS UIT HET BEERZEDAL

GOEDE VOORBEREIDING IS HET HALVE WERK

Bij ons perceel aan de Kempseweg tussen de Kampina en Landgoed Baest troffen we onlangs voorbereidingen voor de nieuwe inrichting ervan. Zo maakten we de contouren zichtbaar van de gedeeltelijke aanplant komend najaar met fladderiepen, zwarte populieren, zoete kers, viltroos en wegedoorn. Deze moeten de natuurlijke ontwikkeling van het gebied een aanzet gaan geven. Het zijn allemaal soorten die van nature in de natte leembossen van Het Groene Woud thuishoren. Om het water zo lang mogelijk op het perceel vast te houden, lieten we er een kleine laagte graven. Verder verlengden we het faunaraster. Reden: bij de inrichtingswerkzaamheden troffen we wildwissels aan van dassen. Om hun veiligheid – en die van andere overstekende dieren – te vergroten, lieten we het raster langer maken. Het sluit nu mooi aan op een bestaande faunapassage bij de Beerze.

*Verlenging van het faunaraster vergroot de
veiligheid van overstekende dieren*

THIJMEN VAN HEERDE

*Deze slenk brachten we terug in het perceel
De Hemel • BERT VERVOORT*

INGERICHT ALS NATUUR

DE HEMEL (BIJ VELDER) BIJNA AFGEROND

Niet alleen ons grootste gebiedsproject Savendonk (ca. vijftig hectare in De Geelders) is bijna afgerond. Ook een ander groot herinrichtingsproject onder de paraplu van Brabants Goud in Het Groene Woud is nagenoeg klaar: het perceel De Hemel in Liempde.

*In het perceel Teelakker-Vinkennest hebben we de
gronden vernat • BERT VERVOORT*

De Hemel ligt pal tegen de historische bossen van Velder en Heerenbeek aan. Samen met een aantal andere percelen vormt De Hemel het deelgebied 'Groot-Velder' dat in totaal zo'n dertig hectare groot is.

TRANSFORMATIE VAN DE HEMEL

Op De Hemel is in korte tijd veel veranderd. Ruim een jaar geleden was het nog in gebruik voor de boomteelt. Nu hebben we hier een eerste aanzet gegeven voor het laten ontstaan van een kwalitatief hoogwaardig leembos, precies zoals we ze ook in de directe omgeving vinden, op Velder en Heerenbeek. Daarnaast plaatsten we twee toponiemenpoorten ('Velder' en 'De Hemel') en brachten we natte slenken terug in het landschap. Deze zorgen nu al voor veel nieuwe vogels zoals lepelaars in het gebied. Verder legden we een cultuurhistorische laan aan door eiken, berken, linden en fladderiepen aan te planten.

*Nog jong en klein: de aangebrachte
leembosbeplanting in De Hemel*

BERT VERVOORT

GROOT-VELDER

De andere percelen waarmee De Hemel 'Groot-Velder' vormt, hebben we ook als natuur ingericht, samen met de familie Van Boeckel die daar eigenaar van is. De namen van deze gronden: Teelakker-Vinkennest, Turfvakken en Kuppenbunders. De twintig hectare leembos die we hier nu laten ontstaan, zal de komende decennia de al zeer hoge natuurkwaliteit van Velder en Heerenbeek verder versterken.

KIJK 'M DOBBEREN!

RINGSNAVELEEND

Bij een broedvogelinventarisatie op 28 maart jl. in Boxtel zag ecooloog Bas Verhoeven een ringsnaveleend. Hij doberde met een aantal kuifeenden op het water bij Venrode aan de Dommel nabij de waterzuiveringsinstallatie van Waterschap De Dommel en op een steenworp afstand van de ARK-gronden op Selissen. Bijzonder om er hier eentje aan te treffen, want ringsnaveleenden komen oorspronkelijk vooral voor in het noorden van Amerika en Canada.

De ringsnaveleend bij Venrode
THIJMEN VAN HEERDE

Ze lijken op kuifeenden, maar oplettende vogelaars zien de verschillen direct: de ringsnaveleend heeft twee witte ringen om de snavel, geen kuif en een grijzere flank dan kuifeenden. In Nederland worden ringsnaveleenden ook wel gehouden door watervogelliefhebbers. Waar de 'onze' precies vandaan komt, zullen we waarschijnlijk nooit weten.

Ons nieuw verworven perceel bij de Neep Hool in het Dommeldal bij Sint-Oedenrode • JANNEKE VAN ENGELEN

NIEUWS UIT HET DOMMELDAL

IN VOORBEREIDING: PLANNEN VOOR DE NEEP HOOL

Aan de Dommel in Sint-Oedenrode heeft ARK onlangs 1,4 hectare grond verworven. Het perceel ligt nabij de beemd die ter plekke bekend staat als de Neep Hool. ('Neep' verwijst naar knippen, 'Hool' naar laagte of moeras). Eromheen liggen gronden van onszelf en Staatsbosbeheer.

De omgeving bestaat uit (leem)bos, natuurgrasland en tal van landschapselementen. Wij voegen met deze recente aankoop het laatste ontbrekende puzzelstukje toe om hier aan de Dommel een doorlopende natuurverbinding te realiseren. Het perceel dat we verwierven, is een niet al te intensief gebruikt weiland. Het blijft tot eind 2024 in agrarisch gebruik. Het plan is om het daarna in overleg met Staatsbosbeheer in te richten als natuur. Concrete maatregelen zijn nog niet bekend. Hiervoor doorlopen we eerst alle bijbehorende procedures, van het voorleggen van de plannen aan het Groen Ontwikkelfonds Brabant

(GOB) tot het aanvragen van de vergunningen. Maar een tipje van de sluier kunnen we wel al oplichten.

BOS EN HYDROLOGIE

Ons idee is om hier rivier- en beekbegeleidend bos te realiseren. Ook gaan de gedachten uit naar hydrologisch herstel. Dit perceel valt namelijk onder de bescherming van het Natte Natuurparel-beleid van de provincie. We zijn ervan overtuigd dat de Neep Hool alles in zich heeft om zich te ontwikkelen tot een belangrijke aanvulling op de omliggende, bestaande natuurgebieden en onze eerder verworven percelen aan de Nijnselse Brug en het Everse Akkerpad. Dit is volledig in de geest van waar we in Het Groene Woud mee bezig zijn: robuuste natuurgebieden creëren waar de natuur zoveel mogelijk haar gang kan gaan.

DE HEMEL VANUIT DE LUCHT

Martien Roestenburg en Frans van Giersbergen uit Liempde gaan op film vastleggen hoe de natuur bij Velder haar gang gaat.

Met een drone vanuit de lucht en een camera op de grond volgen ze de komende tien jaar de natuurontwikkeling op ons perceel De Hemel. De herontwikkeling daarvan zijn we nu aan het afronden. “Door vanaf nu meerdere keren per jaar te filmen, krijg je straks een mooie time lapse”, aldus Frans.

DRONE-OPNAMES

Het idee ontstond een paar jaar geleden, bij de plannen voor ‘Groot Velder’. Zowel ARK als de familie Van Boeckel (de particuliere eigenaar van diverse gronden op Velder) wilden vanuit de lucht opnames laten maken. Niet één keer, maar veel vaker, verspreid over een aantal jaren. Want dan zie je goed welke resultaten alle inspanningen hebben gehad. Martien: “Dan is een drone ideaal natuurlijk. Maar je mag niet zomaar een drone de lucht insturen, daar heb je een erkend dronebewijs voor nodig.” Omdat Martien zo’n bewijs heeft, werd hij gevraagd deze klus op zich te nemen, samen met Frans die van filmen ook zijn hobby heeft gemaakt.

De Hemel (het noordelijke deel), gefotografeerd met een drone. Grenzend aan De Hemel staan, nog net zichtbaar, de huizen aan de Lagevoortseweg • MARTIEN ROESTENBURG

‘JE ZAG AL VERANDERING’

Frans: “De eerste opnames maakten we toen ARK De Hemel net had aangekocht. Je ziet daarop nog een veld met weinig variatie en een bosje coniferen. Toen we afgelopen april opnieuw opnames maakten, zag je al verandering: grond die was verlaagd, nieuwe aanplant, gedempte sloten en aangebrachte slenken.” Op het eindresultaat van Martien en Frans is het voorlopig nog wachten. “Het is de bedoeling dat we over tien jaar, in 2033, een film opleveren die in vogelvlucht laat zien waar ‘natuurontwikkeling op z’n ARKs’ toe leidt. Voor ons wordt het de komende jaren dus vooral een kwestie van bijhouden en De Hemel – bijvoorbeeld in voor- en najaar – op film vast te leggen.” De heren voelen dit niet als een verplichting. “Het is leuk om én met je hobby bezig te zijn én ergens naartoe te werken.”

ONMISBARE VRIJWILLIGERS

NICO HILGERS

Nico Hilgers maakt zich als vrijwilliger al jaren verdienstelijk in en om Het Groene Woud. Hij is één van de oudgedienden onder de vogelkenners in de regio. Zo was hij in 1972 medeoprichter van Vogelwerkgroep Falco in Oisterwijk. Na het samengaan van deze club met Roofvogelwerkgroep Meijerij ontstond in 1974 de [Vogelwerkgroep Midden-Brabant](#) die volgend jaar zijn gouden jubileum viert. Met Nico als voorzitter.

Nico Hilgers bij de natuurmuur bij het Heerkenshuis in Udenhout

“Ik raakte in mijn jeugd in vogels geïnteresseerd”, weet hij nog. “Toen hoorde ik op verjaardagsfeestjes regelmatig familieleden – veel boeren – met elkaar praten: ‘Heb jij de eerste nachtegaal al gehoord?’ Mijn broer en ik werden nieuwsgierig. We zijn vanaf dat moment vaker de natuur in gegaan, wandelden mee met mensen die meer van vogels wisten. Ik weet nog dat ik mijn eerste verrekijker bij de dump in Tilburg kocht.”

EERSTE NESTKASTEN

“Op al die struintochten ontdekte ik waar geelgorzen zaten. Wat ortolanen zijn – wat ik trouwens een prachtige naam vind – en hoe ik ze kon herkennen.” Mooie herinneringen zijn het, vindt hij. Ook aan latere gebeurtenissen denkt hij met plezier terug. Zoals aan die allereerste nestkasten voor kerkuilen, bedoeld voor in kerktorens en kerkzolders in Boxtel, Haaren en Oisterwijk. Die timmerde hij eigenhandig in elkaar met Jan Doevendans. Ook weet hij nog dat hij, begin jaren negentig, aan tafel zat met boeren en natuurbeschermers voor de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) in Het Groene Woud. “We praatten toen over de realisatie van een robuuste verbinding tussen de Mortelen en de Kampina. Dat is destijds maar deels gelukt. Ik ben heel blij dat ARK hier recent nog verschillende hectares heeft kunnen verwerven.”

NATUURMUUR EN VOEDSELBOS

Vele jaren en een carrière als leerkracht in het basis-onderwijs later is Nico nu gepensioneerd. “Een groot deel van mijn leven draait momenteel om de natuur. Ik ben er veel mee bezig, van het controleren van nestkasten tot het knotten van wilgen en het onderhouden van grove dennenbossen van Brabants Landschap. Want we hebben binnen de Vogelwerkgroep ook een tak die aan landschapsbeheer doet. Verder metselden we een tijdje geleden een natuurmuur voor insecten bij onze thuisbasis, het Heerkenshuis in Udenhout. Daar help ik nu, met veel plezier, ook mee bij de aanleg van een voedselbos.”

BROEDVOGELS TELLEN

Vogels blijven ondertussen ook ‘gewoon’ zijn grote belangstelling houden. “Ik tel al jaren broedvogels in de Hilver, een gebied tussen Moergestel en Diessen. Daar is zo’n vijftien jaar geleden 700 hectare bestemd voor natuur, in het stroomgebied van de Reusel. Je zou denken dat het hier voor de vogels sindsdien goed toeven is. Maar omliggende landbouwgronden blijken erg veel water uit het gebied te onttrekken. Dat zien we aan de terugloop van het aantal weidevogels, grutto’s en Kieviten. Die vinden hier onvoldoende voedsel. Wat dat betreft zou de ARK-methode voor het verwerven van gronden ook hier een uitkomst zijn!”

GRAUWE KLAUWIER

Hoewel Nico vele uren per week de handen uit de mouwen steekt voor de natuur, blijft er ook nog tijd over om ervan te genieten. “Ik fiets veel, samen met mijn echtgenote. Dan rijden we vanuit Udenhout, onze woonplaats, naar de Loonse en Drunense Duinen, de Mortelen of Regte Heide. Of we wandelen in het natuurgebied De Brand. Daar horen we sinds enkele jaren de grauwe klauwier. Best een verrassing. In mijn jeugd kwam die nauwelijks voor. Hopelijk wil het zich hier nu blijvend vestigen. Ik vind het een fascinerend vogeltje.”

STAATSBOSBEHEER EN DE GEELDERS

‘VOOR HET VERSTERKEN VAN LEEMBOS IS SAMENWERKING BELANGRIJK’

De provincie Noord-Brabant maakt de komende jaren serieus werk van het aanplanten van nieuw bos. Vóór 2030 moet er 13.000 hectare aan bos bij. ARK en Staatsbosbeheer – beide eigenaar van gronden in De Geelders – volgen eenzelfde strategie als het gaat om nieuwe aanplant.

Boswachter beheer Frank de Groot is binnen Staatsbosbeheer medeverantwoordelijk voor het aanplanten van nieuw bos. “In De Geelders hebben we te maken met een bijzondere bodem”, vertelt hij. “Er zitten dikke leemlagen in de ondergrond. De leem zorgt ervoor dat het regenwater in de eerste vijftig centimeter van de bodem wordt vastgehouden. Hier groeien bomen en planten die van deze bijzondere, mineraalrijke omstandigheden houden. Denk aan bomen als hazelaar en linde, of voorjaarsbloei-ers als bosanemoon, slanke sleutelbloem en knikkend nagelkruid.”

Aanplant van onder meer zoete kers bij de Hooge Beek in De Geelders

FRANK DE GROOT

BOSAANPLANT

Net zoals ARK kiest ook Staatsbosbeheer bij nieuwe aanplant voor boomsoorten die thuishoren in dit bos. “Daarnaast kijken we naar soorten die al in het bestaande bos aanwezig zijn”, aldus Frank. “We planten onder meer hazelaar, linde, populier, veldesdoorn, zoete kers en kornoelje. Maar bijvoorbeeld ook fladderiep, een soort die we graag meer terugzien in deze bossen. De aanplant draagt direct bij als nectarbron voor insecten en geeft voedsel in de vorm van noten en vruchten in het najaar.” De bosaanplant geeft (op termijn) ook de bosflora de kans om zich naar deze percelen te verspreiden. “Zo vergroot de aanplant van nieuw bos het leefgebied voor de leembossoorten en maken we het gehele bossysteem robuuster.”

Een weekend lang op pad door
Het Groene Woud • THIJMEN VAN HEERDE

ONTDEKKEN EN GENIETEN

JONGERENKAMP IN HET GROENE WOUD

Van 2 tot en met 4 juni jl. sloegen twintig jongeren van de [JNM – Jongeren in de Natuur](#) en het [ARK Jonge Rewilders netwerk](#) hun tenten op bij kampeerboerderij Vogelenzang in Gemonde. Ze deden mee aan het themaweekend ‘[Insecten van Dood Hout in Het Groene Woud](#)’. Twee dagen lang gingen ze op pad, samen met ons. Het werd een weekend van ‘ontdekken en genieten’.

Veertig procent van de soortenrijkdom in een bos is afhankelijk van dood hout. Het is daarom belangrijk dat bomen mogen sterven en dood hout in de natuur mag blijven liggen. Om te zien hoe dat gaat en waar dat toe leidt, bezocht de groep onder meer Velder bij Liempde. Daar kwijnen de eiken volop en werden veel ‘dood

Gespot: een beekrombout in
het Beerzedal • THIJMEN VAN HEERDE

hout-insecten’ gevonden. Zoals de korte smalbok, de kleine heldenbok en een heuse bastaardschorpioen. Enkele minuscule exemplaren zijn meegenomen voor verder onderzoek. We zijn benieuwd wat daar uit gaat komen. De eeuwenoude leembossen van Velder gaven de deelnemers tijdens dit bezoek een goed beeld van dood-houtprocessen en hoe deze onder meer natuurlijke omstandigheden kunnen verlopen.

‘WAS DAT EEN ORPHEUSSPOTVOGEL?’

Ook de Beerze bij de Kampina stond dit weekend op het programma. Gewapend met netjes, zuigbuisjes en camera’s deden de deelnemers interessante waarnemingen, van de kameelhalshoutwesp en beekrombout tot het bosbesglanskapoentje en een ree. Het lijkt er zelfs op dat er een orpheusspottvogel is gezien! Het weekend bood ons ook alle gelegenheid het werk van ARK Rewilding Nederland toe te lichten.

ARK JONGE REWILDERS NETWERK

Het ARK Jonge Rewilders netwerk bestaat uit jongeren tussen 16 en 35 jaar die hart hebben voor de natuur. Het netwerk geeft leden de gelegenheid meer te leren over de principes van rewilding, in contact te komen met gelijkgestemden en de mogelijkheid samen activiteiten te organiseren in de natuur. Lees [hier](#) meer over ons ARK Jonge Rewilders netwerk.

Een dode eik op Velder, rijk aan insecten
JEROEN HELMER

Een vrouwelijk oranjeblauw zwemmend geraamte, met links twee watervlooien en rechts een cyclops (eenogige kreeftachtige) • INGRID MARGRY-MOONEN

ONDERZOEK NAAR OERKREEFTJES

ARK en [Natuurbalans](#) voeren een brede inventarisatie uit naar de aanwezigheid van oerkreeften/kieuwpootkreeften in Het Groene Woud. Het gaat om soorten zoals het oranjeblauw zwemmend geraamte dat in De Geelders voorkomt.

Het is de bedoeling om vooral de gebieden in Het Groene Woud te onderzoeken waar nog geen inventarisaties hebben plaatsgevonden. Zo willen we gegevens boven water krijgen die kunnen helpen deze oerkreeftjes te behouden voor de toekomst.

VRAGEN STAAT VRIJ!

Deze nieuwsbrief is een initiatief van het Geeldersberaad, het Dommelberaad en het Beerzeberaad. Heeft u vragen, opmerkingen of suggesties? Mail ze naar ARK-projectleider Ger van den Oetelaar: ger.vandenoetelaar@ark.eu. Inmiddels ontvangen meer dan 1300 geïnteresseerden de nieuwsbrief direct in hun mailbox en wordt hij in vele netwerken verspreid. Heeft u deze nieuwsbrief via-via ontvangen en wilt u deze voortaan rechtstreeks van ARK toegestuurd krijgen? Stuur dan een e-mail naar info@ark.eu onder vermelding van 'Aanmelden nieuwsbrief Brabants Goud'. Wilt u zich afmelden? Dat kan eveneens via info@ark.eu onder vermelding van 'Afmelden nieuwsbrief Brabants Goud'.

GEELDERSBERAAD: Provincie Noord-Brabant, Groen Ontwikkefonds Brabant, gemeenten Sint-Michielsgestel, Boxtel, Meierijstad, Waterschap De Dommel, ZLTO, Brabants Landschap, Staatsbosbeheer, Bosgroep-Zuid, Marggraff Stichting, Harry Suilen Advies en ARK Rewilding Nederland.

DOMMELBERAAD: Provincie Noord-Brabant, gemeenten Sint-Michielsgestel, Boxtel, Meierijstad, Son en Breugel, Waterschap De Dommel, Brabants Landschap, Staatsbosbeheer, Harry Suilen Advies, Rentmeesters Meijs en Van Soest en ARK Rewilding Nederland.

BEERZEBERAAD: Natuurmonumenten, Provincie Noord-Brabant, Brabants Landschap, Waterschap De Dommel, gemeente Oirschot, Meijs Rentmeesterskantoor en ARK Rewilding Nederland.